

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Venatio Sacra. Sive Puer Amissus

Cabilliau, Baudouin

Lovany, 1642

Præfatio Ad Beneuolum Lectorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70011)

PRÆFATIO
Ad Beneuolum Lectorem.

Sunt, eruntque semper (prò pudor!) etiam in tanta Christiana sapientia luce, & tot præclaris casta sanctimonie exemplis, nonnulli male seriatim homines, ne dicam impudenter disertis, ne dicam infelices orci victimæ; qui falso & nequiter sibi persuadeant, haud alio ab fonte linguae Latinae perennem puritatem, quam ab impuris libidinis, atque adeo putidis & fœdis veneris volutabris accersendam? quin etiam ab impijs & fumosis antiquæ superstitionis aris Christiana eloquentiæ splendorem & ornamenta petenda opinentur? Ideoque aliud nihil, nisi suas Gellias, Corinnas, Lesbias, Cynthias, Nemeses, & Cupidines, Adonidasque ad sua plectra & leues Cytharas, uti Deas, aduocant; & castum Castalidum fontem putidâ suorum amorum mephiti, quasi pestilenti veneno violant, & adulterinis venis inficiunt? Ut omittam Ioues, Mercurios, Martes (& ut verbo dicam) Omnigenumque Deum monstra è nigro suo cælo, orcum volui dicere, huc euocant; qui quasi nocturna larua in mediâ Christiana religionis luce impune diuagentur, imò & cum plausu excipiantur; concelebrenturque ij, qui vel ipsâ impudentiâ impudentiores, & impetate magis impij. Illi sunt qui bonam virtutis, veræque fidei professionem promptam ore quidem publice gerunt, utramque verò pectore clausam abdicant & eiurant. Quod utinam obscæni illi lenones cum Petrarca, Aenea Syluio, Mureto alijsque senio deplorarent, & castæ eloquentiæ flumine conce-

) (primum

prum è Cypris tadis ardorem exstinguerent, quem
potius inflammant! quo quid esse possit scelestius, quid
magis improbum? credo, ipsam castam Virginem ad
tam nefanda flagitia, criminaque erubescere.

Ego sane ubi ea blanda mortalium pericula vel
nuda ipsa cogitatione attingo, totus cohorresco, & e
tam male incundo errore, atque piaculo infelices exitus
Simonideis lacrymis deploro. Certe in tota lingua
Sacra sine Hebraea, non est ullam reperire dictionem,
que actum castis oculis & auribus fugiendum ex-
primat. Quo e fonte hausit ille, & riuum sua doctri-
na deduxit, qui monet Ephesios cap. 5. Scurrilitas
& que ad rem non pertinent: (Grace τὰ ὀυρ-
ἔμια, id est que non decent) & paulo post:
Fornicatio, aut omnis immunditia, aut auaritia ne
nominetur quidem in vobis, sicut decet Sanctos. Nihil
enim a que ipsa sanctimonia, nobilissima Dei sanctissimi
Filia, abhorret ac gratissimam impuro lenoni
libidinis turpitudinem, & castimonia labem: que
soror est ipsius sapientie, si integra seruetur, uti
Gregorio Theologo ipsamet claro in somnio explicauit.
nec id immerito: a Deo enim omnis sanctitatis prin-
cipio lex pudoris hausta, & omnium animis ab ipso
vita exordio informata.

Quid ad hec obsceni Veneris pulli? qui neminem
existimant pure loqui posse, nisi impure & scribat &
vinat: quasi vero illa antiqua & Sabina castitas,
morumque integritas & senexa vita disciplina Labio
penitus nunc exsulent; nec hic usquam, quasi in ri-
gno voluptatis, possit Castimonia & casta eloquentia
Christi auspicio consistere, nisi languidas libidinis fa-

ces sua

ces suis libellis, quasi flabellis, excitarint, in flama-
ritaque, easque eternum teneris hesuras medullis
non sine acerrimo doloris morsu, & animi acerbissi-
mo vulnere defixerint. quibus quid imprecer nescio,
nisi ut una cum Vate regio voueam: Ut descen-
dant in infernum viuentes: & ibidem priusquam
fero patiantur ni resipiscant, qua suis chartis accende-
rint, pio cum gemitu, iam securi, orci incendia serio
contemplantur.

Ne igitur male-dulces ille, ideoque magis noxie
aurium illecebra animos pestiferam dulcedine innexos
detineant, Societas IESV eam unicam in curam in-
cumbit, ut ab impijs & impuris peccandi inuitamen-
tis ad pia & pura ingenij oblectamenta inuentutem
auertat, tenerosque animos ad amoeniora & incunda
eloquentia studia suauiter abducat: sic & ego pari
desiderio & labore enitor, utpote eiusdem Societatis
a tot iam annis sacer alumnus, in eoque omnes meas
defigo curas & in stylum transmittito, ut honesto &
vili ingenij ludo, prout vires ferunt, animos oble-
ctem, & oblectando, in suani Dei obsequio detineam.
Et quidem eo lubentius quod primum omnium li-
brorum qui exstant videantur ab ipsa diuina sapientia
posteris seculis transmissum; Ipsam, inquam, Iobi hi-
storiam, pulcherrimum patientia speculum; quam ab
ipso Iobo, vel (ut alij aliter) a Mose, quod similis vero
est, conscriptam esse liceat opinari. Et quidem Iero-
nymi iudicio epistolam 112. ad Paulinum. Prosa in-
cipit, versu labitur, pedestri sermone finitur,
exametris distinguitur, item idem asserit in Psalmos,
Iob,

*Iob, & Proverbia in disticha dispungi; Marianus
antem Victorinus annotatione ad epistolam 112. ait
se inuenisse in Iob dactylos, spondaos, iambos, tro-
chaos, proceleumaticos. Esto eas Hebraei metri-
am nequeant. Et hoc ut mortales diuina Sapiencia
moneat, edoceatque eruditus sed castis aurium de-
licijs animos trahendos, detinendosque in suo ob-
sequio. Vt inde iucundus amoenioris litteraturae
honestus lusus exprimeretur, & ingenuo e lusu co-
piosus in omnium commoda & oblectamenta usus di-
manaret.*

*Profecto si, uti necesse est, perspicaciori oculo
ipsum Deum Optimum Maximum, & res diuinas
studeamus attentius intueri; facile deprehendemus,
nusquam uberiores & homine erudito digniores
scribendi, docendius copiam redundare. Quid us-
quam est alibi, quod non in immenso illo & inexhau-
sto sapientiae thesauro, atque adeo ipsissimo rerum om-
nium fonte sit reperire: ut indidem cuiuslibet scien-
tia suauissimum gustum quisque delibet, & caelestes
delicias abundè hauariat?*

*Porro de Verbo extremo & immensa, in quo diuina
& humana natura unam in personam coaluerit,
quid dicam? bone Deus! Quantus hic se aperit cam-
pus, in quo erudita industria, & solers ingenium tot
in antithetis utriusque naturae ludere valeat; quo in
antithetorum usu & acumen, & eloquentiae decorus
splendor, ac venustus lepor elucet! quae non de ipso
Verbo rerum & verborum copia, & quidem uberi-
sima emanabit! praesertim si quis velit Christi concio-*

nes vet-

nes versare modis, & incundioris eloquentia adspargere
floribus! quanta, quam frequens ludendi occasio in
Deipara Matre & Virgine! quid enim verum, quid
incundum, quid copiosum, quod ea Verbi facunda
Parens non suggerat, aut à Filio impetret? Id ipsum
hic assero, & hoc quidem in brevi argumento: Nempe
in sacra Venatione siue Pueri amisso. De quo ubi
vix unam alteramne elegiam emittere meditor, in-
veniundo Pueri idoneam; ubi Mater diutius inuesti-
gando haeret, eiusque propiore passu premo vestigia;
me longius opinione mea abduxit, & ab instituto ab-
errare suauiter persuasit, meque quasi labyrintho im-
plicuit; unde me vix tandem potui expadire. Ut
enim linum lino neclitur, & filum filo trahitur; sic
sero miratus sum ab tam tenui exorsu bene longam
telam detexi. Puta me ampla retia capiendo sacro
Hinnulo explicuisse; seu potius, ubi Deipara Deum,
non ut Osirim quarit, toto triduo me etiam in lu-
tuosa eius vestigia incurrisse, ut eum adsequerer;
donec sanctissima Mater suas delicias mecum in
Templo deprehenderet. Quare est ut ignoscas, si
in tam brevi stadio sim longius euagatus: nec exi-
mia eloquentiae splendor hic eluceat; utpote cuius
nitor puluerulenta via situ obsoluerit. Sed est hic
obuius viator, qui mihi aurem vellicat, & insu-
surrat: Μὴ δὲν ἄγαν: Ne quid nimis. Verum
de Deo nihil satis dici potest; cuius Verbum cum
sit inenarrabile, immensam de se narrandi facundam
eloquentia suppeditat materiam.

Interim,

Interim, mi Benigne Lector, hunc breuē laborem
seu potius qualem qualem ingenij ludum, & ut opinor,
haud inhonestum, & viro religioso indignum, equi
boniq; consulas: qui si palato tuo, hoc ē prae gustu adri-
ferit, adiciam ei totam suauissimam omnium Maris
sanctissimam vitam; & eam quidem Lyricis, symbol-
licis, epigrammatis, elegijs, historicis expressam.

Si qui autem tam ferrea sint fronte, ut quemad-
modum canes lunam, sic & ipsi Deiparam ipsa luna
longe perfectiorem Cerberae rabie allatrare non eru-
bescant, eos nihil moror; latrare possunt, mordere non
possunt. quod si porro pergant illi rabidi Cerberi &
septicipites hydrae solenniter insanire, & intactam
omni labis suspicione Virginem virulentam spumam, au-
diro ignominiae veneno adspargere, & illibatum eius
honorem attaminare; vel in me, uti in eruditissimum
virum Iustum Lipsium, cui ego neuiquam par, pro-
ceaces audeant dentes distringere: nae ego non quidem
armatae Palladis agide, & hasta fretus; sed inuisa
Virginis praesidio subnixus luculentam plagam Herculeae
clauae sub pondere, verique monstro pestilens caput
contundam: aut certe os ferreum publico conuicio Vir-
ginei honoris fida custos fama verberabit, & ipsius
veritatis ex fide interpretis, sicut Virgo pudoris memor,
virginei floris in MARI A gloriam tuobitur; cuius
haec vox non sine stomacho & iusta indignatione: Itaque
vero nefas Christiano fuerit, Deum, Deiparamque
sacrum prodigium & miraculum, ut me Sancti Pa-
tres celebrant, quos nemo sat amplis pro dignitate ho-
noribus exornarit, iustis laudibus concelebrare? &
interim licebit istis suauiludijs, Penelopes procis, quas
in animo

in animo suo lasciuas Lesbias, Corinnasq; depinxerint,
publica cum morum labe & oculorum verecundiâ, nudas
prostituere? & quos inde turpes hauserint affectus, ab
impuro animo & quasi putidâ lacunâ in turpiorem sty-
lum transfundere, vt procaces animas periculosiss au-
riarum oculorumque lenocinijs oblectent, & oblectando
in fraudem & perniciem pertrahant? scilicet hoc est
suauiter oblectare, si crudeliter occidant. Quasi verò
natura, seu potius Deus natura parens sapientissimus,
hominem & quidem Christiani sanguinis diuinum
illud animal, velut brutum pecus tantum ad fœdas &
erubescendas voluptates hauriendas humi abiecerit; &
alius cœlestem illam animam diuinâq; particulam a terra
sepe ad cœlum sustollere, suisq; rebus, id est, diuinis in-
teresse inuiderit. Et quid quaso magni, vel pulchri im-
puræ fragillimi corpusculi puluere & umbrâ, quam
tanto studio & tam specioso malè-blanda eloquentiâ
choragio, animarumq; periculo, cœci illi periura domi-
na Veneris administrari, & voluptatum satellites laudan-
dam susceperint; & interim negligent, quod minimè
negligendum, Deo, Deiparâq; quas debent, & possunt
iustas laudes accinere? tantine vitrum quantum & mar-
garitarum? & pluri estimabitur pictus puluisculus, &
umbra umbra, quàm immensus diuina maiestatis splen-
dor, & omnium honorum fons vberissimus, ipsiusq; au-
gusta magna Matris & omnium imperatricis dignitas,
Sanctorumue eximia claritudo? O curuæ in terris
animæ, & cœlestium inanes! An non pudet ea elo-
qui, vel scribere, vnde vel ipsâ, quâ puras chartas vio-
lant, sepiâ atriores euadant, & publicis sempiterna
ignominia notis inurantur?

Sed quid

Sed quid ego cum turpissimis monstris in arenam
descendo, & collector, quorum è contactu quid nisi
sordes & putidam mephitim reportem? malim sanè cum
dulcissimâ Matre, & festivo suaviq; eius Filio, Iosephi
ductu, Hierosolymitano à Templo ad floridos Nazarethi
hortos contendere & quasi triumphum sequi: ut quem
iam docentem in Templo deprehenderim, audierimque
Puerum, non Puerum eundem tandem & in caelo his
oculis sua in maiestatis suprâ omnes mortales gloriâ
mihi liceat contemplari; & tam salubris doctrinâ fru-
ctus dulcissimos percipere: indeque diuinâ misericordiâ
indulgeat mihi ceterisq; castis Scriptoribus, delicijs per-
frui sempiternis; & vna cum Dei Deiparaq; laudi-
bus aeternum beatissimo in choro concinere illud maximi
Doctois augustum canticum: O æterna felicitas &
felix æternitas!

ARGV.

ling. 113